

USENGA WA PAULO KWA WAKOLOSAYI

Ulongozi

Usenga wa Paulo kwa Wakolosayi wandikigwa na Mtumigwa Paulo fana viilagusigwa muna 1:1. Kandika usenga uno lusita viyakalile muna ichifungo, yodahika wandikigwa uko Loma habehi ya mwaka 60 kwandusila viyelekigwe Yesu. Senga kwa Wakolosayi na kwa Waefeso na kwa Filimoni, zotangigwa senga za chifungo kwaviya Paulo kazandika lusita viyakalile muna ichifungo. Kawandika usenga uno kwa bumbila da wahuwila wa Chilisito muna dibululu da Kolosayi. Paulo handuse bumbila da Kolosayi, fana viyokwandika muna 2:1, mbali kalondeka kuditaza bumbila ijo. Yodahika kuwa Epafulo kandusa bumbila da wahuwila wa Chilisito weli Kolosayi kwaviya kakala mkaya wa uko.

Paulo kayalema mafundizo ya uvwizi muna dibumbila da wahuwila wa Kolosayi. Kandika ng'hani kusonhela mbuli iyo. Yodahika kukala na bumbila da Wachilisito wa Chiyahudi wageza kuwawangiliza Wachilisito wamwenga kusundelela ndagilizizi za Chiyahudi kulawa Lagano da Umwaka, haswa kwingizigwa ulungwana. Paulo kokwandika kuwa Wachilisito hawalondeka chinhu chochose mbali Chilisito muladi kutogoligwa na Mulungu muna 1:15-20 na mafundizo yolawa muna yamagesa ya chiunhu ni ya chibozi muna 2:8.

Yeliumo

Paulo kokwandusa usenga wake kwa kudilamsa bumbila da wahuwila wa Chilisito da Kolosayi muna 1:1-2.

Kaidi kokwandika kusionhela ukulu wa Chilisito haswa kuyedika mafundizo ya uvwizi yakalile uko Kolosayi muna 1:3-3:4.

Maabaho fana senga zimwenga nyingi za Paulo, kandika nusu ya usenga kulava malagilizo kwa ichimu cha ugima unogile wa Chichilisito muna 3:5-4:6.

Kuuhelelo Paulo kogotola kwa kuwalamsa na kuwalongela wasome usenga uno kwa kulan-dula dizi muna yamabumbila yamwenga ya wahuwila wa Chilisito muna 4:7-18.

¹ Paulo mtumigwa wa Yesu Chilisito kwa malondo ya Mulungu na Timoseyo ndugu yetu.

² Chiwandikila wanhu wa Mulungu weli uko Kolosai weli ndugu muna uhuwilo kwa kuilumba na Chilisito.

Mulungu Tati yetu yamwing'heni unovu na tindiwalo.

Nhambiko na Kumwing'ha Hewela Mulungu

³ Lusita lose chomwing'ha hewela Mulungu yeli Tata wa Mndewa wetu Yesu Chilisito, vichiwatoselani mweye, ⁴kwandusila vichihulike mbuli za uhuwilo yenu muna Ichilisito Yesu na ulondo umuli nawo kwa wanhu wose wa Mulungu. ⁵ Uhuwilo wenu na ulondo wenu vokuwa na chandusilo muna dilolelo domwikiligwe kuulanga kwa Mulungu. Muhulika kusionhela uhuwilo uwo lusita lwa mwanduso vimupetiligwe usenga wa kweli wa Mbuli Inogile. ⁶ Mbuli Inogile viifikile kumwenu igala

yongile na kupwililika muna isi yose, fana voiwa kumwenu kusongela zuwa diya vimuihulike mbuli ija na muumanya ng'hani unovu wa Mulungu muna ikweli. ⁷ Muifunza unovu wa Mulungu kulawa kwa Epafulo msang'hani miyetu mulondwa, yeli msang'hani mwaminika wa usang'hano wa Chilisito kwa chimu chetu. ⁸ Kachilongela ulondo wenu womwing'higwe na Muhe wa Mulungu.

⁹ Kwa ichimu icho kusongela siku ija vichihulike hachilekile kutosa kwa ichimu chenu, muladi mumemezigwe umanyi wa malondo ya Mulungu muna ubala wose na umanyi wa Muhe wa Mulungu woyaching'hile. ¹⁰ Baho mwizakala fana viyolonda Mndewa na kutenda yoyomno-geza yeye chila nzila. Ugima wenu wizakuwa na chila tunda da sang'hano inogile mwizaiyoha kukula muna ukumanya Mulungu. ¹¹ Mulungu yamwig'heni ludabwa lose lwa utunhizo wake mkulu muladi mudahe kufunyila umoyo chila chinhu na kugozela bila ya kulegela. ¹² Na kwa ndeng'helelo mwing'heni hewela Tata, yoy-amtendileni mweye muwe na hanhu henu ha uhazi uyawekile wanhu wake muna uufalume wa bung'hulo. ¹³ Nayo kachikombola kulawa muna uludabwa wa ziza na kuchigala muna ufalume wa Mwanage yamulondile. ¹⁴ Mwa yeye chokomboligwa na kulekeleligwa uhasanyi wetu.

Chilisito na usang'hano wake

¹⁵ Chilisito kowoneka kalinga kweli na Mulungu woyahoneka bule. Kakala uko ving'hali vinhu vose havinalumbigwa. ¹⁶ Kwa kufosela

yeye Mulungu kaumba vinhu vose, kuulanga na mwiisi na voviwoneka na vohaviwoneka, wene ufalume, walanguliza, na wakulu, na wene lud-abwa. Vose viumbigwa na Mulungu kwa ichimu chake. ¹⁷ Chlilisito kakala baho ving'hali vinhu voze havina lumbigwa, vose vogendelela kuwa uko kwa kuilumba na Chilisito. ¹⁸ Yeye ni iyo ditwi da lukuli, lukuli lwake ni wanhu wose wahuwila Chilisito, yeye iyo mwanduso wa ugima. Yeye ni mwanduso yoyazilibuke muladi yawe na hanhu ha mwanduso muna ivinhu vose. ¹⁹ Kwaviya Mulungu kalonda ulungu wake wose uwe mgati mwa Chilisito. ²⁰ Kufosela mwanage Mulungu kavibweleza vinhu vose kuulanga na muna isi. Na Mulungu kagala tindiwalo kwa nzila ya damu ya Mwanage yoitike mumsalaba.

²¹ Baho mwanduso mweye iviya mukala kutali na Mulungu na mukala wehi wake kwa magesa yenu na sang'hano zenu zihile. ²² Mbali sambu kwa ifa ya Mwanage, Mulungu kamtendanani muwe wambwiya zake, muladi yamwikenani wanhu wa Mulungu welibule ching'wasu haulongozi wake, ²³ molondeka mugendelele kukala muna uhuwilo wenu igangamale, fana mwikigwa muna ichandusilo na muwa wagangamavu, one hamuhindusigwe na kuleka kuihuwila Mbuli Inogile yomuihulike, yoipetigwe kwa wanhu wose weli muna isi yose. Niye Paulo iyo msang'hani wa Mbuli Inogile ya usenga uno.

Usang'hano wa Paulo muna dibumbila da wahuwila wa Chilisito

24 Na sambu nodeng'helela kusohela manhesa yangu kwa ichimu chenu, kwaviya manhesa yangu hano mwiisi nomemeza yasigale muyamanhesa ya Chilisito kwa ichimu cha lukuli lwake niwawo wahuwila wose wa Chilisito. 25 Na niye nitendigwa kuwa msang'hani wa wanhu womtambikila Mulungu kwa sang'hano ya Mulungu iyaning'hile kwa yanogile sang'hano zenu zinogile, sang'hano yenyewe ni kuitenda mbuli ya Mulungu imanyike goya. 26 Mbuli iyo niyo sili ija yoifisigwe lusita lose kwa welesi wose, mbali sambu igubuligwa kwa wanhu wa Mulungu. 27 Mulungu kalonda kuwagubulila wanhu wake viya mvunyo wa utunhizo wake yoyaufisile kwa wanhu wa zisi zose, nawo ni Chilisito mgati yenu, mwizakuwa hamwe muna utunhizo wa Mulungu. 28 Ivo chompeta Chilisito kwa wanhu wose, chowazuma na kuwafundiza wose kwa ubala wose, muladi chidahe kumgala chila munhu kagangamala haulongozi wa Mulungu kwa kuilumba na Chilisito. 29 Kwa ichimu icho niye nosang'hana usang'hano na kuiyoha kusang'hanila ludabwa lukulu lwa Chilisito yoisang'hana usang'hano mgati yangu.

2

1 Nolonda muvimanye vonisang'hana usang'hano ng'hani kwa ichimu chenu na kwa ichimu cha wanhu wa Laodikiya na kwa ichimu cha wanhu wose weli hawanimanyile kwa meso. 2 Notenda ivo muladi kuwaguma moyo na kulumbilizwa muna ulondo, muladi wadahe kuwa na mvunyo mkulu wa umanyi, muladi

waumanye ufiso wa Mulungu, niiyo iyo Chilisito mwenyewo.³ Ngama za ubala na umanyi vifisigwa mgati yake.⁴ Nomulongelani vino muladi munhu yoyose sekeyamwizileni na mbuli za uvwizi, zoziwoneka zinoga ng'hani.⁵ Kwaviya one ihawa lukuli lwangu haluli baha mbali muhe wangu wa hamwe na mweye, nodeng'helela kuwona vomukala vinogile na kwima chigangamavu muna uhuwilo mgati mwa Chilisito.

Ugima wa kweli muna ukuilumba na Chilisito

⁶ Kwaviya mutogola kuwa Yesu Chilisito Mndewa wenu, gendeleleni kukala kwa kwiilumba nayo. ⁷ Muwe na mazizi mgati yake, muzenge ugima wenu muna ichandusilo chake, na muwe wagangamavu muna uhuwilo wenu fana viya vimufundizigwe. Na muwe na hewela ng'hani.

⁸ Muiteganye munhu sekeyamwagizeni kwa uvwizi wa ubala wa chiunhu, chandusilo chake ni mafundizo ya wanhu na ya vinyamkela watawala, na siyo kulawa kwa Chilisito mwenyewo! ⁹ Kwaviya ulungu wose wa Mulungu wa mgati ya Chilisito muna unhu lwake, ¹⁰ na mwing'higwa ugima woumemile muna ukuilumba nayo. Yeye kana udahi na ulanguliza kufosa vinyamkela wose walanguliza.

¹¹ Kwa kuilumba na Chilisito mugumigwa ulungwana, si kwa ulungwana woutendigwa kwa makono ya wanhu, mbali kwa ulungwana woutendigwa na Chilisito, uko kuilegeha kulawa muna unhu wa uhasanyi. ¹² Kwaviya vimubatizigwe, muwandigwa hamwe na Chilisito, na muna ubatizo iviya muzilibuka

hamwe na Chilisito kufosela uhuwilo yili muna ludabwa Iwa Mulungu, yoyamzilibule Yesu kulawa kwa wowadanganike. ¹³ Umwaka mukala mudanganike chimuhe kwa ichimu cha uhasanyi wenu na unhu wenu wa uhasanyi ukala haunasegezigwa. Mbali sambu Mulungu kawatenda kuwa wagima hamwe na Chilisito. Mulungu kochilekelela uhasanyi wetu wose, ¹⁴ kasegeza uhasanyi wowandikigwe kumwetu kuchilongeleza hamwe na malagilizo yake yoyakalile yochilema, kayasegeza ng'hani sekeyawe uko kaidi, kaigongoma mumsalaba. ¹⁵ Uko kumsalaba Chilisito kawahoka ludabwa wawo vinyamkela walanguliza na wakulu, kawatenda kuwa chinhu cha chinyala haulongozi ha wanhu kwa ifa yake mumsalaba fana mateka muna umwanza wa uhumi wake.

¹⁶ Ivo munhu yoyose sekeyamtaguseni kwa ichimu cha ndiya hebu ching'waji, hebu kwa ichimu cha kwamha madugila, ihawa dugila da kwima kwa mwezi hebu Zuwa da Mhumulo. ¹⁷ Mbali fana zino ni sisila muhala da mbali zikwiza, mbali ukweli ni Chilisito. ¹⁸ Sekemutogole kutagusigwa na munhu yoyose yoyoitenda yeye munhu goya kwa ichimu cha malaguso, yoyolonga mbuli ya magoda muhala na nhambiko kwa wasenga wa kuulanga, munhu fana iyo kanzenzeuka kwa magesa ya uvwizi wa chiunhu, ¹⁹ na kaigola na Chilisito yeli ditwi da lukuli ulu wotazigwa na kulumbilizigwa hamwe viungo na mige yake, nawo wokula fana viyolonda Mulungu.

Kudanganika na kukala hamwe na Chilisito

²⁰ Mweye mudanganike hamwe na Chilisito na kukomboligwa kulawa muna ulanguliza wa vinyamkela walanguliza wa isi. Lelo habali mweye mokala fana wanhu wa isi ino? Vino habali mowategeleza malagilizo fana yano, ²¹ “Sekemwamhe chino na sekemulanze chiya na sekemudalise chiya?” ²² Vinhu vino vose vizakomelezeka lusita vahasang’haniligwa, yano ni mafundizo na malagilizo ya chiunhu. ²³ Kweli malagilizo yayo yowoneka kuwa ya ubala kwa nhambiko yomuitendele wenyewo, unyendanyenda na kulutendela lukuli kwa ukali, mbali haifaya chochose kukimilila mbuli zihile za lukuli.

3

¹ Muzilibuka hamwe na Chilisito, ivo vilondeni vinhu vili kuulanga, kuja Chilisito koyokala muna ichigoda chake cha yenzi ubanzi wa kulume wa Mulungu. ² Geseni vinhu vili kuulanga, si vinhu vili muna isi. ³ Kwaviya mweye mudanganika, na ugima wenu ufisigwa hamwe na Chilisito mgati mwa Mulungu. ⁴ Ugima wenu wa kweli ni Chilisito na yahalawilila kaidi, mweye iviya mwizalawilila hamwe nayo na mwizaihanganya muna utunhizo wake.

Ugima wa sambu kwa kuilumba na Chilisito

⁵ Ivo mukome chila chinhu chihile chili mgati yenu, uzinzi na unyolodo na kumelela mate na ugila, ugila uwo sawa na nhambiko ya nyang’hiti, ⁶ kwa ichimu cha mbuli izo ludoko lwa Mulungu yowezila wose wolema kumtegeleza.

⁷ Lusita luja, mweye wenyewo mukala fana vino vimutawaligwe na vinhu ivo va uhasanyi.

⁸ Mbali lelo molondeka muzileke mbuli zino zose zozisondelela, kulihiliza dihile kwa dihile na ludoko na wihi na kudeta. Na sekemulonge mbuli zihile. ⁹ Sekemuiwizile mweye kwa mweye, kwaviya mukome uwo unhu wenu wa umwaka hamwe na sang'hano zake zihile ¹⁰ na muyawale unhu wa sambu. Uwo wogendelela kutendigwa goya na Mulungu, mulumbaji wetu viya vidili simwe jake, muladi mumanye chihanga Mulungu. ¹¹ Mwihali ino habule kaidi mbasakanyo ya Muyahudi na munhu yeli siyo Muyahudi, yagumigwe ulungwana na hagumigwe ulungwana, heli mkaya na nyambenyambe, mtumwa na munhu yailegehe. Chilisito ni chose, na kamuna zimbuli zose.

¹² Mweye ni wanhu wa Mulungu, kumulondani na kumsagulani muwe wake yeye mwenyewo. Ivo muwe wanhu wene moyo wa ubazi, unhu goya, kunyendanyenda, uhole na kufunya umoyo. ¹³ Muifunyile umoyo na kuilekelela mweye kwa mweye lusita lose munhu yahawa na mbuli ya kumtagusa miyage. Molondeka muilekelele fana viya Chilisito viyamulekeleleni mweye. ¹⁴ Yamwenga ya kongeza, muwe na ulondo kwaviya ulondo wolumbiliza chila chinhu muna ukuilumba chigangamavu. ¹⁵ Tindiwalo da Chilisito dilangulize muna imizoyo yenu. Mulungu kawatanga yaweng'he ijo tindiwalo kwa kuwa kumwenu muna ulukuli lumwe, iviya muwe wanhu wa kulava hewela. ¹⁶ Mbuli ya Chilisito naikale ng'hani mgati mmwenu kwa

mvunyo. Ifundizeni na kuizuma kwa ubala wose, imbeni zabuli, na nyila, na nyila za kuntunhiza Mulungu. Mwimbileni Mulungu mwiimizoyo yenu kwa kulava hewela. ¹⁷ Na chinhu chochose chomutenda hebu kulonga, tendeni kwa zina da Mndewa Yesu na kumwing'ha hewela Mulungu Tata kwa nzila yake.

Kaye vilondigwa kukala muna Ugima wa Sambu

¹⁸ Mweye wanaake wahulikeni walume zenu, kwaviya Mndewa ivo viyolonda.

¹⁹ Na mweye walume walondeni wanaake zenu, muleke kuwakalikila.

²⁰ Mweye wana wategelezeni tati zenu na mami zenu kwa chila chinhu, kwaviya ivo vomnogeza Mndewa.

²¹ Mweye china tata na china mama sekemuwasovule wanenu, kwaviya wezabeneka moyo.

²² Mweye watumwa wategelezeni wenevale wenu wa chiisi muna zimbuli zose, na si lusita luwomulolani muhala kwaviya molonda kuikomba komba kumwawo, mbali tendeni ivo kwa moyo, kwa ichimu cha kumtosela Mndewa. ²³ Chila chomusang'hana sang'haneni kwa moyo wose, kwa ichimu cha Mndewa na si kwa ichimu cha munhu. ²⁴ Kumbukeni kuwa kezamwing'hani gweko diya doyawekile wanhu wake. Momsang'hanila Chilisito Mndewa mwenyewo! ²⁵ Yotenda yehile kezapata yombe da ubamanyi wake, kwaviya Mulungu komtagusa chila munhu bila ubagulo.

4

¹ Mweye wenevale watendeleni yanogile na fana Mulungu viyolonda kwa watumwa wenu, muhavimanya kuwa na mweye iviya munayo Mwenevale wenu kuulanga.

Ndagilizi kwa wahuwila wose wa Chilisito

² Sekemuleke kutosa, na muhatosa, muwe meso na mumwing'he hewela Mulungu. ³ Muchitosele cheye iviya, muladi Mulungu yaching'he nzila inogile ya kupeta usenga wake haumanyika wa Chilisito. Kwa ichimu icho lekamana niye sambu namuna ichifungo. ⁴ Nitambikileni muladi nidahe kugong'onda funhu funhu fana vonilondeka.

⁵ Muwe wabala muna ukukala na wanhu weli si wahuwila wa Chilisito, sang'hanileni vinogile lusita lumwili nawo. ⁶ Ulonzi wenu uwe na unovu siku zose, udahe kunogeza, na molondeka muvi-manye kumwidika vinogile chila munhu.

Mbuli za kukomelezela

⁷ Ndugu yetu mulondwa Tukiko, yeli msang'hani mwaminika na msang'hani miyetu muna usang'hano wa Mndewa, kezamwing'hani mbuli zose kusionhela niye. ⁸ Lekamana nomtuma kumwenu muladi yamsangalazeni mizoyo yenu kwa kuwalongeleni mbuli zetu. ⁹ Kezakwiza na Onesimo, ndugu mulondwa yeli munhu wa kwaminika, iyo ni munhu wa kumwenu kezawalongelani mbuli zose za hano hamwetu.

¹⁰ Alisitaliko yeli muna ichifungo hamwe na niye, komulamsani, na Maliki iviya, mwihwa wa Balinaba. Muhokela mumala ndagilizi za

kumuhokela Maliki yaheza kumwenu. ¹¹ Na Yosua, zina jake dimwenga Yusito, iviya komulamsani. Wano watatu wawo Wayahudi muhala wowahuwile na kusang'hana usang'hano hamwe na niye kwa ichimu cha Ufalume wa Mulungu, na wanitaza ng'hani.

¹² Na Epafulo yeli munhu wa kumwenu, msang'hani wa Yesu Chilisito, komulamsani, koiyoha kumtoselani muladi mwime chigangamavu na mkangale na muyamanye ng'hani malondo ya Mulungu. ¹³ Nomulavila ukalangama kuwa kosang'hana ng'hani kwa ichimu cha mweye na kwa ichimu cha wawo weli Laodikiya na kwa ichimu cha wawo weli Hiyelapoli. ¹⁴ Na Luka yeli mganga wetu mulondwa na Dema, womulamsani.

¹⁵ Walamseni ndugu weli Laodikiya, na mulamseni mwali Nimifa, na bumbila da wahuwila woiting'hana mwiikaye yake. ¹⁶ Muhakomeleza kusoma usenga uno, weng'heni na wayenu bumbila da wahuwila wa Laodikiya na wawo wasome, na usenga woniwandikile wanhu wa Laodikiya, wamwing'heni na mweye musome. ¹⁷ Na mulongeleni Alikipo, "Wilole goya sang'hano ija yowing'higwe na Mndewa."

¹⁸ Niye Paulo nokwandika ndamsa zino kwa mkono wangu mwenyewo. Kumbukeni mizabi yangu.

Nowapulileni unovu wa Mulungu.

Biblia Ching'hwele The New Testament in Kwere

copyright © 2014, 2019 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Kwere

Translation by: Pioneer Bible Translators and The Word for the World

Contributor: Pioneer Bible Translators

For more information, visit pioneerbible.org or twftw.org

NT © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word of the World; OT © 2019 Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

45889645-bcee-5a46-b79c-9beb4b49c6a0